

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljike in dneve po praznicih, ter velja po pošti prejemam za avstro-egerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poština iznasa. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznamenite enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vratajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 "gledaljška stolba". Opravništvo, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v "Narodni tiskarni" v Kolmanovej hiši.

Iz državnega zbora.

(Dalje.)

Poslanec Suess vidi očita, da nema v zbornici trdne stranke, ki bi bila v večini, nego da po vsakratnem političnem položju išče večino zdaj tu zdaj tam. On pravi, koliko se je v zadnjih letih spremenilo, in da so možje sedli na zatožno klop, ki so se poprej dekorirali z vsakojakimi ordni. Dalje govornik razpravlja posamezne oddelke notranjega ministerstva; tu vpraša pri naučnem in bogotastnem oddelku, zakaj se dajo podpore nekaterim duhovnikom, za katere imajo potem izpolnovati neke pogodbe, zakaj se država baha s tem, da ubožne duhovnike podpira zato, da bi bili državi zvesti; on trdi, da tam, kjer ideja stoji ideji nasproti, denar nema nikake veljave več. — Avstrija je z ostala, je šla nazaj, druge države pa napredujejo. — Kar se tiče naučne, so se res zidala lepa poslopnja, dotacije in plače so se povisale — toda, so se li gimnazije in druga učilišča reorganizirala? Ničesa se nij storilo. — Obravnavaje finančni oddelek bič posebno dispozicijski fond, češ, da vlada z njim dobiva prijatelje, o katerih samo ve, koliko veljajo, a redkokrat, koliko so res vredni. On hoče, naj ministri še tako dolgo ostanejo, da se morejo opravičiti o tem, kar se jim očita, pravi pa takoj potem, da kdor je podpisal bankni statut, ne more v zbornico prinesti novih predlag.

Poslanec Neuwirth opominja, naj se vendar ne nakladajo vedno novi davki, ko vendar bolezen krize nij še prestana. Naj vlada ne misli, da se bode s povišanjem davkov v državno gospodarstvo uvelo ravnotežje. Vlada naj zračuni rajše napravo državne dohodke, potem naj pa po njih stroške odmeri. To sredstvo češ nij posebno učeno, pa bode gotovo pomoglo. Le naj se ne da vsakemu, kar zahteva, naj bo to višji ali nižji uradnik. Koncem pravi, da bode navzlic vsemu temu glasoval za proračun, češ, da ministerstva se menjavajo, država pa ostaje vedno.

Poslanec Scharschmid pravi, da bo govoril za proračun in "pro ministerio", češ, da je treba, da se tudi druga stran medalje obrne. Potem v tem smislu izgovarja na dolgo in široko vlado.

Minister Depretis sebe in vlado v dolzem govoru zagovarja, pa ostro bič svoje prijatelje ustavoverce, češ, če sem jaz grešil, vi ste tudi z menoj, ker se je vse le z vašo privoljo zgodilo.

Poslanec Ölz se zavaruje proti izreku ministrovemu, da "smo vsi grešniki", češ, da je to dogma, do katere se še nij noben moralist povzdignil. Kakor so šli enkrat Grki k oraklu v Delfe, tako se plazi zdaj ljudstvo k

onemu kraju, kjer se sliši oblubovanje: "Bo uže boljše!" Kot zastopnik trdo nemškega plemena smatra v imenu časti in slave nemškega naroda kot dolžnost, zahtevati, da se Slovani, ki so uže več stoletij z nami borili za civilizacijo, svobodo in pravico veliko borbo dajo enake pravice, kajti do tega imajo zaradi svojega prevažnega števila, zaradi tega, ker za potrebe države toliko dajo, ker imajo dobro zasluzene historične pravice, in ker so duševno tako eminentno nadarjeni, pravico.

V prihodnji seji zagovarja Klaic (italijanski) Rodić; prehaja na volitve pravi, da so bile popolnem korektne, da narodna stranka nij storila nobene sile, in da je slovanska večina v Dalmaciji popolnem naravna.

Grof Coronini je reklo: "Slavna zbornica! Ne morem si kaj, da ne bi obračal po-zornosti slavne zbornice na ravnanje političnih uradnikov pri volitvah. Ko je bila debata o upravnej reformi, se je večjidel tožilo, da upravni uradci imajo toliko opraviti, da ne morejo izpolnjevati vseh svojih dolžnosti. Pri meni doma večina misli, da je to zaradi tega, ker uradniki z izgovorom, da skrbe za javno dobro, uplivajo pri zadevah, ki ne spadajo v njih delokrog. Pri mojih nazorih je vsako uplivanje na volitve — zlorabljenje. (Pravo!) Edino dovoljeno uplivanje je ono, rekel bi skoro podku-povanje, od strani vlade, da pušča davkopla-čevalcem nekaj denarja v žepu.

"Opozoriti hočem le na nekaj, namreč na to, da politični uradniki čez dalje bolj težijo po mandatih. Meni se še ne zdi to najvažnejše, da z vežbanjem mandata svoj poklic popuste. Ta stvar ima za uredjeno upravo še drugo, pomisleka vredno stvar. Dandanes smo vsi precej trdno prepričani, da voljeni uradniki ne izpolnjujejo terjatev, katere moderna država stavi na nje. Ako pa se ti organi pahnejo še v volilno gibanje, imamo tu vse one izgube, ki se drže obeh alternativ. Zraven tega pa je še to, da vsled delovanja ob času volitev drugi poslovi naših uradnikov popolnem počivajo. Pa naj bi še bilo, ko bi se to go-dilo samo o volitvah za deželni pa državni zbor, ki se ne ponavljajo tolikrat. A uradniki misljijo, da morajo še več storiti. Mešajo se večkrat v stvari, ki izključljivo spadajo v delokrog občin in ki so premalostne, da bi se zbornica bavila z njimi.

Da se uradniki mešajo večkrat v reči, ki ne spadajo v njih delokrog, to kaže ukaz o perijodičnih časnikih, s katerimi naj bi se tudi pečali. (Dobro!) Na čas-nike sedanja vlada tako pazi, kakor še nobena druga prej ne, in časniki se jako velikrat konfiskujejo, ne da bi se pri tem obziralo na njihovo

tendenco. (Klici: Popolnem res!) Jaz sem popolnem tega mnenja, da se ima vsako prestopljenje postave takoj kaznovati; pa vendar bi se komaj mislilo, da je uže preteklo celo stoletje naprednega razvijanja, odkar je eden svetlih monarhov, prepričan, da je poštena volja vzvišena nad malostne napade, pamflet, ki je visel ob uličnih oglih, nižje dal obesiti. A naj se pogleda, kako so podredeni vladni organi večkrat občutni. (Pravo!) Z zavistjo gledam na ono stran Litve, kjer se listi, odkar se je ogerska ustava ustanovila, kako jako redko konfiscirajo (pravo!), ako se pa to uže zgodi, se pred rednega sodnika postavijo. To pač naše samozavesti ne jači, ako poizvedamo, da celo v rečeh, ki so našej vladi sami izročene, nijsmo enaki z drugo državno polovicu. (Klici: prav res!)

"Pa človek se mora zadovoljiti, ako je to v drugih zadevah še slabše. Morebiti se mora to pripisovati temu, da Nj. ekscelencia gospod minister notranjih zadev, kakor sam pravi, orožja ne zna fino rabiti — a mojstersko ga zna pa vendar rabiti, tako celo, da o prav resnih slučajih z mesta, česar glavni pridevek je ali bi vsaj morala biti vrednost, zna vzbujati veselost zbornice (čujte! čujte!) — da to orožje rabi proti svojemu lastnemu parlamentu, proti svojim političnim prijateljem.

"Slišal sem sam, da je minister besedam zastopnika dunajske trgovinske komore dajal čisto drug pomen.

"H koncu naj pokažem, kake monstrozitete radi postopanje vlade proti časništvu. Pri nas v Gorici izhaja časnik v italijanskem jeziku; od tega imam številko, ki je bila konfiscirana. List je klerikal, nema mojih simpatij, pa tudi sicer malo simpatij v deželi (veselost), pa zaradi tega moram vendar konfiskacijo kričivo imenovati. Kajti konfisciral se je list zaradi odtisnenja znanega članka nekega angleškega lista, kateri članek se je v Trstu in na Dunaju odtisnil brez kazni. Res je list članku dodal komentar, v katerem pravi, da pri nas nij res še tako hudo, kakor oni članek toži. Misli moram torej, da se je list zaradi tega komentara konfisciral. Povedal sem vam ta izgled, ker bi javno in svečano rad ponavljal, da pri nas zares nij državnih sovražnikov, — potem pa tudi, da to vaše stanje čudno osvečuje, ako je treba poslanče imunitete, da se sme tako govoriti.

Poslanec Zallinger slika stanje časnikov na Tirolskem. Konfiscirajo se tam celo časniki, če samo reproducirajo. Na Tirolskem se uže beli listi (po izpuščenem inkriminiranem članku) ne smejo izdajati.

Poslanec Vošnjak govorji o postopanji vlade o volitvah na Kranjskem.

Poslanec baron Fluck izgovarja Rodića in slovansko večino v Dalmaciji. On pravi, da

je čisto prav, da Rodič neče biti žandarm stranki, ki v svoji manjšini ne more doseči večine in zato strastno in pretirano toži.

Poslanec Karel Dežman se v svojem govoru obrača proti dr. Vošnjaku.

Minister Lasser se izgovarja proti Zallingerju. Dalje pravi, da je Bajamontijev peticije poslal Rodiču; od tega še dozdaj nij dobil odgovora; sicer pa je iz Dalmacije dobil uže celo kopico telegramov, ki vsi izražajo iznenadjenje, osupnenje in indignacijo o Bajamontijevih tožbah in jih zovejo golo laž.

Teutsch zagovarja vlado in ministre.

Dunajevski razklađa tožbe Poljakov, katerim ta vlada od 1871 sem vedno obeta, pa ne da nič, pač pa jim jemlje deželne pravice. Deficit je postal kronična bolezen. Ko bi se dalo en del politične uprave deželam, šlo bi ceneje in bolje. Govornik naglaša, da je ustavoverna stranka v zadnjih petih letih tudi samā to zakrivila, kar po pravici zdaj vladiti. Sistem vladni, česar zagovorniki ste vi je krv razdrobljevanja.

Wolfrum se tolaži, da če so prav finance slabe, imamo pa druge velike reči, kakor interkonfesionalne postave. (Desnica se smeje.) Budget se potlej sprejme, t. j. preide se v specijalno debato.

Politični razgled.

Netranje dežele.

V Ljubljani 13. decembra.

Deputacija **hrvatskih** zastopnikov, na čelu jej baron Zmajić je šla 9. t. m. k ogorškemu ministru komunikacij zarad reguliranja Kolpe, zidanja cest in usiljevanja magjarskega jezika v hrvatske pošte itd. Magjar je vse dobro obetal, a storil bode po magjarsko.

V **ogerskem** zboru je na predlog Zsenyijev spodnja zbornica sklenila do božiča zborovati, da se budget ob pravem času izroči v sankcijo.

Vnanje države.

Popihala je zopet sapica, ki pravi, da bi se **mír** na vse zadnje še ohraniti utegnil, t. j. Turki se bodo v vse udali, vlade pa razporazumele. Da vidimo, je li istina bode!

Ruske vojne priprave na jugu morajo zdaj uže vse gotove biti, ker na železnični progi Vilna-Varšava zopet blago vozijo.

Na **Francoskem** Jules Simon nij hotel v ministerstvo stopiti, torej so zdaj nove težave glede tega sestavljanja.

Prusija baje se pripravlja postaviti na Poljskem dva vojna kora, da duši upor, ko bi na Poljskem vstal, kar pač nij mogoče da bi.

V **Meksiki** so zopet domače vojske. Vpornik Porfirio Diaz je ujel predsednika republike in njegove ministre in več pristašev Lordosovih je bilo ustreljenih.

Dopisi.

Iz Trsta 10. dec. [Izv. dop.] Denes so se vršile volitve v tržaški okolici. Volilni boj je bil, kakor še nikdar tak. Nikdar se nijše tako agitiralo od strani italijanisimov kot letos. Vsa sredstva so bila laškim bogatinom pri rokah. Plačevala se je pijača, obetalo se je hribe in doline, ker so italijanisimi hoteli svoje kandidate tudi v okolici spraviti do izvoljenstva.

Najhujši boj je bil v I. in v VI. okraji. Čakali so v prvem omnibusi in fijakarji pripravljeni, da so neke zaslepljene in na duhu slabe kmete na volišče vozili. Nij se gledalo na potrošenje novcev, to se razumeje ob sebi. Magistratov laški sluga stregel je na cesti volilce.

A ni mi nij smo rok križem držali in agitacija vrgla je marsikaterega kmeta na tehtnico. Izgubili smo sicer I. okraj, izvoljen je nek Strudhof proti narodnemu kandidatu dr. Lozarju z malo večino glasov. Na Prosek v VI. okraju pak je kandidiral nek Košuta iz Križa, ki je zadnja vas v tržaški okolici, a katera se mora tudi najzadnja šteti zarad nje laškega partizanstva. Malo je manjkalo in izgubili bi bili g. Nabergoja. Voljen je bil samo z 8 glasovi večine tu. V drugih okrajih smo Slovenci lažje zmagali. Voljeni so slediči poslanci: v II. okraji Štefan Nadlišek, v III. okraji Ivan M. Vatovec, v IV. okr. dr. vitez Lozar v V. pa Burgstaller in v VI. Nabergoj.

G. dr. vitez Lozar je kandidiral v I. okr. da bi bil zmagal proti laškemu kandidatu; torej je bil v dveh okrajih kandidiran, in sicer iz tega uzroka, ker je bila zmaga v prvem okraji uže prej malo dvomljiva. Da ga ne izgubimo za poslanca, ako v prvem pade, tega nij smo hoteli. Politično društvo „Edinost“ je pokazalo toliko, da ima veliko koristi, da bi bila letos morda vsa okolica izgubljena brez tega našega društva in edinstva. „Edinost“ delala je črez svojo moč poštano. Ko bi le nekaj denarja na razpolaganje imelo, kakor Lahoni, imeli bi narodni kandidatje v mestnih volilnih razredih več sedežev. Ali Slovenci smo ubogi, le pošteni. Marsikje pa je denar gospodar, pri omahljivih, žalibog.

Od Save 8. dec. [Izv. dop.] V „Slovenskem Narodu“ se je enkrat v letošnjem letu v listku pisalo o naših godcih in tam opozorjevalo na izumiranje slovenskih godcev po našej domovini ter podala sredstva, kako v okom priti temu izumiranju. Pisec listka je tedaj posebno se obračal do ljudskih učiteljev ter njim gojitev godbe na srce polagal.

Z veseljem morem prijateljem muzike par statističnih dat podati, ki nam svedočujejo, da se pri nas tu in tam godba ohraniti želi in da je pot, ki do tega vodi, jedino le najboljša tam, kje jo ti gosp. učitelji muzike hodijo. V Hrastniku na slovenjam Štajerskem je neki g. Karel Valentinič nadučitelj. Ta gospod uže 3 leta 9 fantov v vijolini podučuje, in spravil je te fante uže tako daleč, da so pri letošnjej poskušnji marš iz Wagnerjevega Tanhäuserja združeni s par drugimi večimi godci prav izvrstno predaval.

Gospod Rupnik učitelj v Vojniku podučuje 24 fantov na instrumentih na pleh in s prav dobrim uspehom; nastopil je letos sè svojimi mladimi muzikaži javno.

Več let uže podučuje v muziki g. Irgl nadučitelj v Trbovljah fante; s pomočjo tamošnjega g. župnika in rudarskih gospodov ljubiteljev muzike nakupili so se instrumenti in v velicih praznikih producira se mlaada godba v cerkvi in drugod. Dopisnik je enkrat te fante slišal; dobro delajo in s kakim veseljem in ponosom!

G. Josip Mol učitelj na priv. šoli v Vodah pri Trbovljah podučuje 8—10 fantov v vijolini. Tudi ti fanti so uže javno pokazali, da jih g. učitelj nij zastonj podučeval.

Gosp. Raner nadučitelj v Laškem trgu podučeval je pred par leti marljivo fante v muziki, pod njegovim vodstvom produciral se je lani in predlanskem sekstet, v kojem so tudi mlađi Ranerjevi učenci sodelovali; ustavnivo se je društvo prijateljev muzike; le škoda, da je reč zamrla ter g. Raner, ki je toliko sposoben muzikus, svoje muzikalne

sposobnosti na klin obesil. Laščani so veselo muzikalno ljudstvo, vsaj za petje nesposobnih ušes in grl malo nahajamo mej njim; oni menda nijo krivi, da je lepa reč, gojitev blažilne muzike, zaspala, ali pa so res začeli biti dolgočasneži ter nečejo par goldinarjev darovati najlepšemu na svetu, muziki, nemajo mestiosti dosti zanimivanja za produkcije mladih godcev. To bi bilo res grdo v trgu, kjer je enak zložen zbor 40 grl močan teške maše in in druge pesni eksekutiral. V Laškem trgu se dosti za šolo stori, nu, zakaj se ne votira par sto goldinarjev učitelju godbe! Tudi od za muziko najbolj navdušenega učitelja se ne more zahtevati, da se bo zastonj mučil. To je jasno, ko beli dan.

Iz teh dat vidimo, da se muzika pri nas le v bolj industrijalnih krajeh goji — izjemoma Solčave in Planine. — Res v teh krajeh je lože denarja dobiti za instrumente ter za nagrado učiteljskega truda, vendar, v vsakej občini se za druge manj važne reči toliko potrosi, da bi se majhena svota za poduk v muziki lahko nabrala. V industrijalnih teh krajeh je dosti tujcev; ti vidijo muzikalne talente mej slov. fanti, zakaj mi domačini tega ne vidimo! In vendar smo Slovenci veselo popevajoče ljudstvo! Indolentni smo preveč in zmiraj čakamo, da bi nam bog pečena piščeta v usta poslal. In kako boste po vsem Slovenskem v predpustu na vse kraje telegrafovali iskaje po muzikaših, le količaj godca vam bo dobro došel. Dobro in ceno muziko lehko doboste, podpirajte g. učitelje, ki vam vaše otroke v godbi poučevati hote. Vsem je vstreženo po tem, ako se naša mladež muzike v šoli uči; cerkev ima svoj prid in vsa družba dobi lepšo oliko. In najlepši dar, najdragoceniji tolar podaste stariši otroku na pot v življenje kot viaticum, ako ste ga v šolo godbe poslali. Znanje muzike, petja je ljubezni angelj — varuh človeka; v žalosti in veselju povzrida človeka nad zemeljsko trpljenje gori v svitle kraje idealov; mehko ko vosek stopi muzika človeško srce; kje ste še našli surovega godca!

Sramota je tedaj, če se v vseh šolah v Celji prostor muziki ne privošči. Izomikajte um našej mladini, dobro, ali je srčno življenje čutil manj pozora vredno!

No vi mogotci po mošnji, tu na muzikalnem polju je še par križev na prsa dobiti; tu je še ledina neorana; tu si pridobite zahvalo prihodnjega zavoda; kulturohistorik vas bo na najlepše mesto postavil. —c.

Z Dunajem 9. decembra. [Izv. dop.] Na večer zadnjega četrtka je imelo dunajsko akademično društvo „Slovenija“ svojo tretjo sejo v zimskem tečaju. Pri tej se je zaključilo, da se ima slovenskemu pesniku, prezgodaj umrlemu Simon Jenku napraviti slavnostno besedo. Bode-li slavnost prirediti mogoče ali ne, to bode kazala prihodnost, ako bi se hotelo po zadnji debati o tej zadevi voditi, bode to valjda možno. Naglavni greh, ki je dosedaj Slovencem toliko škode provzročil, kleta nesloga, pojavila se je v tem zboru v tolikoj meri, da bode najboljše o vsej tej debati molčati, kar bode menda za društvo in njega delovanje bolje. Le to naj še omenim, naj bi „Sl.“ društveniki bolj ozir jemali na sposobnost, delovanje in izkušenost posameznih sodov in naj bi več ne agitirali proti osobam, ki so uže dovoljno dokazale, ka je bilo njih delovanje za društvo z lepim uspehom venčano. Nezmožnežem čestna mesta v društvu

odkazovati, bilo je še vselej na kvar društvu. Zapomnite si le to dobro.

Sé svojim prihodom so „Slovenijo“ počestili slovenski državni poslanci: dr. Vošnjak, grof Barbo, Pfeifer, Herman in Nabergoj. Bili so z gromovitimi živio-klici sprejeti. Navzoč bil je tudi naš pisatelj gosp. prof. Stritar. Društva predsednik govoril je prišlečem primerno dobrodošlico, na kar se je dobro pelo „Bože živi“ itd. Grof Barbo je kot najstarši državni poslanec prvi govoril ter v svojem govoru razvil slovensko trobojnicu, posebno poudarjaje, ka pa menirudeča barva ljubezen do domovine, višnjeva stanovitnost in bela čistost značaja. I to naj bi si naši mladenci dobro v srce vtisnili, bil je s živahnimi živio-klici sprejet. Napilo se je še posebno vremenu govorniku v državnem zboru jakemu boritelju za slovensko in slovansko stvar, častnemu udu „Slovenije“ g. dr. Vošnjaku. Zahvaljevaje se za napitnico, poudarjal je slavni naš doktor slogo mej Slovenci; naj bi nikdar več ne bila rušena, vedno jačeja naj bi postajala in naj bi vodila slovenski narod do zmaga, ki mu pridobodo ono častno mesto mej narodi, katero mu po izvrstnih njegovih lastnosti pristuje. Vedno naj bode Slovencem krasen stavek sv. Avguština pred očmi: „In necessariis unitas, in dubiis libertas, et in omnibus caritas.“ Z burnim priznavanjem bil je dr. Vošnjakov govor od navdušenih udov „Sl.“ sprejet. Napilo se je tudi vremenu g. Nabergoju, ki stoji v borbi za narodnost našo kot skala na obalih jadranskega morja proti nikdar sitemu lahonstvu. Nameravalo se je še napiti vremenu gospodu V. Pfeiferju, ki je baš ta dan v državnem zboru nemško ustavoverstvo hudo bičal, isto tako gospodu Mih. Hermanu, ki je prvikrat „Sl.“ počastil s svojim prihodom, a gospodje poslanci so preje odišli, nego se je moglo do konca napitnic priti. Še nekaj naj omenim. Ud „Sl.“ g. V. je čital kritiko o nekem predavanji....

* * Beograd, 1. dec. [Izv. dop.] „Slovenski Narod“ u broju 276. doneo je glas da „v Srbiji ministerska kriza traje naprej“. Ja bi vam megao vrlo snažnim osnovima uvediti da pred sviju pronešenih glasova o ministarskoj krizi, u samoj stvari za ovu krizu sada bar nema nikakvih racionalnih motiva.

Kakve okolnosti mogu nastupiti dok nije u ovako kolebljivom vremenu, vrlo je težko napred reči, ali u vsakom slučaju promena može biti samo tako ako bi se Srbija primorala na pasivnu ulogu, zašto bar danas nema izgleda.

U istome broju „Slovenski Narod“ javlja: da v orožnih fabrikah v Kragujevcu so bili tuji delavci delo popustili, ker niso baje točno plače dobili, ali so bili pomirjeni in delo zopet začeli.

Ovaj glas (posnet iz tujih novin Ur.) nije ni malo osnovan. Uprav mi smo iznenadjeni ovom novošču. Verujte mi da Srbija u finančiskom pogledu nikada nije povoljnije stojala nego danas. Šta je moglo dati povoda da se ovako govorí o radenicima naših fabrika i mije se sami ovdipitamo. U ostalom srpski narod sve bi prerađo dopustio nego to da se u ovako ozbiljno doba neplačanjem izaziva na pobunu nami najpotrebnije snage.

Što se tiče rada komisije, koja je odredjena da povuče demarkacijonu liniju, ona nije

ništa uspela u svome poslu. Članovi komisije pocepali su se u dve grupe: jedna je bila na strani Srba, i to: zastupnik ruski, pruski i italijanski, a druga na strani Turaka, i to engleski, francuski i austrijski poslanik. Komisija je došla u sukob zbog Aleksinca. Poslanici koji su bili za Srbe oni so zahtevali da Turci napuste Aleksinac, jer je Aleksinac zauzet tek pošto je primirje nastupilo; poslanici pak koji bili na strani Turaka, to nisu odobrili, te tako je došlo do sukoba vsled čega se komisija razišla, bez da je išta svršila.

Vredno je da vam ovom prilikom javim i to: Ejub-Paša, koji je ostao na mesto Abdül-Kerimovo dočekao je vrlo ljubazno zastupnika austrijskog i francuskog. (engleski je bio general Kambel koji je s Turcima vojeval protiv Srba,) a poslaniku ruskem, pruskem i talijanskem ponudio je za prenocište samo po dve oke slame. Razume se več po sebi da su ovi poslanici morali pobeti od ovakog gostoprimestva.

Pre tri dana Turci su na novo povredili premirije, oni su napali na Jankovu klisuru ali su bili odbijeni.

Danas je izdata naredba da se konjanici beogradski krenu na istočnu granicu Srbije. Oni će prvo putovati u Kladovo, a odatle gde bude potreba.

Sva naša vojska mobilizova će se 10. decembra. Raspored komandanta za čitavu vojsku, več je izašao.

Ovih dana puštena je vrlo velika količina ruskih rubalja v promet (cirkulaciju.) Pre nego što izdaju naše banke, mi ćemo imati tečaju, koje će dati državne kase 3,700.000 rubalja.

Knjaginija Natalija Šahovska, koja je za svo vreme rata učinila velikih usluga našim ranjenicima i bolesnicima, ovih dana otišla je natrag u Rusiju. U svima krogovima, koji su poznavali knjeginju Šahovsku u ostavila je najlepše uspomene, i potonji istorik, koji bude pisao istoriju sadanjeg rata, medju ostale naše prijatelje u prvim redovim pomenuće i ime ove plemenite Ruskinje kneginje Natalije. Slava joj.

Englesko društvo „crvenog krsta“ polazeći ovih dana na put poklonio je našej vladai sav pribor u svojih bolnic. Hvala im.

Domače stvari.

— („Slovenski Narod“) je bil konfisciran včeraj celo zarad dopisa iz Dunaja, ki poroča o govorih in dogodkih v državnem zboru.

— (Deficit ljubljanskega mesta za I. 1877) znaša 23.677 gold.! Več prihodnjic.

— (V deželnini norišni) podružnici na Studencu ste pripravljeni 2 posebni, lično prizreni sobi I. in II. razreda za plačajoče, bolj omikane blazne, kateri ste zdaj še prazni in proti plačilu oskrbnih stroškov za I. ali II. razred — na razpolaganje.

— (Goljufija.) Nek vodnik tukajšnjega sanitetnega oddelka je dal počasi v hranilnico 30 gld. Nedavno mu je palo v glavo, da bi knjižico hranilnično popravil in res je naredil iz 30 gld. celih 1300 gld., pa jo je dal svoji dragi spraviti. Naenkrat pride k njej, češ, naj mu da knjižico, da gre denarja iskat; ona se pa brani, češ, da mu bo uže sama preskrbel. Končno jej knjižico po sili vzame, oplahta nekega trgovca, ki je v hitrosti samo številke pogledal in pobegne z denarjem. Toda vjeli

so ga uže čez nekaj dnij in zdaj bode po ostrih vojaških postavah bržkone dolgo sedel.

— (Slovensko gledališče) pri zadnjem predstavi v soboto 9. t. m. nij bilo tako dobro obiskano, kakor smo oziroma dobre igre pričakovali. Igralci naši obnesli so se povsem prav dobro. Gospod Jeločniku (Dobrovič) je pristovala rola naivnega moža, kakor nalašč, in prav veseli smo bili njegove igre. Občinstvu je prouzročil mnogo veselosti. Itak sta gospoda Schmidt (Jarnejec) in Kocelj (Vodnjak) umela svoj nalog in zadnji ga je vedel prav elegantno izpeljati. Da je pa gospod Kocelj precej slabo memoriral rolo nam kmalu ne bo treba več omenjati, in koncem mu tudi najboljše igranje in največja rutina ne bode več pomagala črez to pomankljivost. Gospa Odijeva (Jenny) in gospodična Podkrajškova (Henrieta) sti popolno zadostili; ravno tako je gospodična Nigrinova (Alma) prejela gorko pohvalo, pa v tem se oziroma nje nikakor ne moremo z občinstvom zdjediti. Da je pridno študirala, ne smemo tajiti, pa — umela nij popolno svoje naloge. Pogrešali smo oni gorki dobrodejni čut, ki izvira iz vsacega naivnega karakterja, in brez katerega vsake tako predstavljanje postane enolično, brezbarvno in leseno. Gospodična bi si moralata zapomniti, in da nam lehko zadostuje, tega smo prepričani. Igra sama nij slaba (vsaj je Kneiselova), polna je mnogih efektivnih momentov, zaplete so mikavno izpeljane in dijalog je eleganten in dovitpen. Galerija se ve da nema pravega razuma za to, pa gledališče naše nij zavezano, igrati samo za galerijo.

Razne vesti.

* (Mraz) menda tudi dunajskim postopačem nij všeč. Tatvine zimskih sukenj se čedalje bolj množe. Osnova se menda celo društvo, da krade in ropa, da ima kaj obleči. V prvih desetih dneh tega meseca je dvajset gospodov policiji naznanilo, da so jim zimske suknje vkradene.

* (Sitno) Te dni je nek trgovsk po-močnik na Dunaj prepeljal se črez donavski kanal, da bi prej na ono stran prišel. Na brodu vzame listnico iz rok, pa ta mu pada v vodo. Bilo je v njej sto goldinarjev, katere je nekaj ur prej pomočnik vzel iz blagajnice, ker je bil v denarnej stiski.

Za M. Vilharjev spominek

darovali so sledeči gospodje.

Andrej Drobnič	5	gld.	—	kr.
Damijan Pavlič	5	"	—	"
A. D.	5	"	—	"
Oroslav Černik	2	"	—	"
Anton Požar	2	"	—	"
Franjo Logar	60	"	—	"
Jakob Primec	1	"	—	"
Franjo Hren	2	"	—	"
Jarnej Zupančič	1	"	—	"
Šimon Žužek	1	"	—	"
Ant. Orehek	20	"	—	"
Jak. Križnar	1	"	—	"
And. Češnik	20	"	—	"
Franjo Komar	1	"	—	"
Hrabr. Legat	1	"	—	"
Josip Mankuč	2	"	—	"
Miha Mankuč	1	"	—	"
vkup	31	gld.	—	kr.

Za vse doneske izreka se topla zahvala ter ob enem uljudna prošnja izraža, naj bi se čestitej in spoštovaleci pokojnega M. Vilharja še dalje spominjati blagovolili, da se bode moglo izvršiti pričeto podvezeti.

Zagorje na Notranjskem, 9. decembra 1876.

Za dotor: H. Legat.

Národnno-gospodarske stvari.

Reguliranje zemljišnega davka.

Cenilne operacije na polji so se ustavile v cenilnem okraji Rudolfov s 26. oktobrom, — v cenilnem okraji Logatec s koncem oktobra, — v cenilnem okraji Postojna s

